

Íslenskir og norskir náttúruverndarfelagsskapir:

Ansið eftir ránsveiðu av norðhavssildini

– Norðhavssildastovnurin, sum einaferð var millum heimsins størstu fiskastovnar, kann oyðast verður ikki ansa eftir júst nú. Verður veitt meir enn mest loyvda veiða, so steðgar sildastovnurin aftur, siga Audir Sveinsdóttir, Landsvernd og Gunnar Album, Norges Naturverndforbund

Norskir og íslenskir náttúruverndarfelagsskapir stúra fyri gongdini í umsitingini av sildastovninum í landnýrðingspartinum at Norðuratlantshavið. Gunnar Album, Noregs Naturverndforbund og Audir Sveinsdóttir, Landvernd í Íslandi, heita í norska blaðnum Nationen á avvarandi myndugleikar, at ansa eftir. Tey heita á londini sum savnaðust í Oslo at tingast um kvotubýti av norðhavssildini, um at skipa fyri, at hesin lond hava ábyrgdina fyri allari umsitingini av stovninum og at hetta verður gjørt á ein forvarligan hátt.

Tey skriva millum annað: »Stovnurin av norðhavssildini var í fimtiárunum ein av heimsins størstu fiskastovnum. Hann var nærum lagdur oyði av norski og íslenski ovurveiðu í 1970. Síðan 1986 er miðvíst

arbeiði farið fram at byggja stovnin upp aftur. Altyðda ráðið fyri havgransking hevur gjøgnum ráðgevandi nevndina ACFM metta, at kritiska markið fyri gýttingarstovnunum av sild er 2,5 milliónir tons. Ráðini hjá ACFM, til norsku myndugleikarnar, hevur verið at fáa gýttingarstovnin at vaksa uppum 2,5 milliónir tons. Síðan 1991 hevur Noreg sett kvoturnar eftir ráðum frá ACFM. Nú er gýttingarstovnurin komin yvir 2,5 milliónir tons og hevur tikið upp gamla vandan, at fara at ferðast vestur í hav. ACFM stúrir fyri, at henda gongdin fer ikki at halda fram og skrivur í ársfrágreiðingini fyri 1994, »at gýttingarstovnurin kann aftur falla niður um 2,5 milliónir tons, um fiskar verður og at talið av sildini sum doyrt av náttúrligum ávum er hægri enn 0,17.«

Ein fiskadeyði uppá 0,17 við í 1995 geva eina totalkvotu uppá 513.000 tons, men kvotan fyri í ár er sett til 650.000 tons av norðmonnum. Hetta er kvotan, sum er lutad til Noreg og Russland, ávikavist 550 og 100.000 tons. Fiskiskapur í Loynihavinum verður so lagdur afturat hesi kvotu.

Tað eru fleiri orsøkir til at umsitingin av sildastovnunum verður gjørd á so skynsaman hátt sum gjørligt. Fyru tað fyrsta so er sildastovnurin sera týðningarmikil fyri Norðuratlantshavið og er føðigrundarlag fyri onnur djórasløg longur uppi í føðiketuni. Ein sterkur sildastovnur er tí týðningarmikil fyri menning og stabiliteti, millum annað í norsk artiska og íslenska fiskastovnunum, serliga nú lodnustovnurin er so lítill. Sildastovnurin er í dag bert ein triðing av tí

hann var í fimtiárunum. Fyri tað næsta, so er enn ógreitt hvussu »tømmelsyke« kann ávirka stovnin. Í 1994 sást sjúkan Ichthyophonus eisini í ungsildini, og tað er nakað heilt nýtt. Russiskar royndir staðfesta eisini sama skilið. ACFM vísir á, at töluni eru óviss, men at sjúkan I. Hoferi kann verða orsøkin til at talið av sild sum er deyð, uttan at verða veidd er hækkað seinastu 10 árin.

Nú sildastovnurin veksur, er sild aftur farin at ganga vestur í hav. Hetta er eitt gott teki, men her eru eisini avbjóðingar. Hetta førir við sær at partar av stovnunum nú fara at ferðast í altyðda sjógv í Smoguhavinum millum Noreg, Føroyar og Ísland. Tað eru ikki bara skip úr hesum londum, sum eru áhugað í sildafiskiskapinum í hesum øki. Tí verða strong krøv sett til altyðda samarbeiði í hesum týðningarmikla, men viðbrekna stovni. Tann veruleiki, at sildin verður veidd uttanfyri 200 fjórðinga fiskimørkini ger tað enn meira neyðugt at ansa eftir. Eftirlitið er ikki so gott uttanfyri 200 fjórðingar, sum innanfyri.

Strandalondini hava skyldu til gjøgnum havrættartraktatuna at sýna varsemi í umsitingini av stovninum. Tingingarnar í ST um veiðu í altyðda sjógv tykja at enda við, at strandalondini fáa heimild at hava eftirlit við fiskiskapinum uttanfyri 200 fjórðingamarkið. Tí er tað av stórum týðningi, at strandalondini við Smoguhavið ikki oyðileggja sittegnatrúðvirði við nú at royna óskipað eftir norðhavssild.

Strandalondini hava ábyrgd fyri at tilfeingið í havinum verður umsitið, soleiðis at tað tænið mannaættini best. Í eini støðu, har heimurin skjótt kann vanta mat, eigur tilfeingið úr havinum fyrst og fremst at verða nýtt til matframleiðslu. Sild er ein týðningarmikil matfiskur og eigur at verða virkaður til mat, heldur enn at fara til ídna, hesum hava strandalondini ábyrgd fyri.

Vit heita tí á strandalondini:

– At Noreg fylgir ráðunum frá ACFM í kvotubýti í framtíðini. Tað økir ikki um trúðvirði, at biðja onnur lond ansa eftir ikki at fiska óskipað av sama stovni, sum Noreg fiskar meira av, enn tilmælt verður av

ALT TIL
SEYMING
Á EINUM
STAÐ

Vit fáa støðugt alskyns

★ NÝGGJ TOY ★

bæði í bummull, viskosu o.ø.
í ymiskum mótalitum

Vit hava eisini fóðurtoy í øllum litum –
eisini SVART BUKSUTOY TIL FØR-
OYSKA MANNFÓLKABÚNAN.

Annars alt til seymingina – líka frá
knappanáluni til seymimaskinuna!

Pf. MARJUN HEIMÁ

C. Pløyersgøta 4

100 Tórshavn Telefon 12531

ACFM.

– Ísland og Føroyar eiga at steðga teirra egnu skipum at veiða í Smoguhavinum, áðrenn ein avtala er gjørd um kvotubýtið av norðhavssildini. Slíkur fiskiskapur hóttir ikki bara samráðingarnar við Noreg, men ger eisini støðuna hjá stranda-

londum veikari móttvegis øðrum londum, sum hava áhuga at veiða í økinum.

– Øll lond, sum fiska norðhavssild, eiga at leggja seg eftir at virka mest møgulegt av henni til matna, heldur enn at hon endar sum mjøl og olja.

jústinus

Gospelkonsertir

við norska gospel-bólkinum:

**Arnold B
Family**

Eisini turtaka:

*Nanja-Laila og Lydia
Barbara og Finnur*

verða hildnar á hesum stöðum:

Ítróttarhøllin í Runavík - leygarkvöldið 6. maí kl. 20.00
Gundadalshøllin í Havn - sunnukvöldið 7. maí kl. 20.00

Atgongumerkir
fáast við dyrnar
frá kl. 19.00

Familjuprísur:
120,-

(2 vaksan saman við børnum undir 14 ár)

GOTT BINGO

verður í

Bygdarhúsinum í Hósvík
sunnudagin 14. maí kl. 16.00
og ikki Dýrabiðidag sum lýst.

Nógvir góðir vinningar.
Drigið verður millum spælini.
Eykaspælið gávukort nú 1.500 kr

BYGDARFELAGIÐ VARGIN

Fyrirstøðufólk

Søkt verður eftir dagligum leiðara til
klædnahandil í Havn at byrja beinanvegin.
Áhugað biðjast skriva til: Sosialurin, Box 76, 110 Tórshavn, viðmerkt

Bill. mrk. 1079

Íslandsvinir!

Nú nálgast 17. juni, sem er laugardagur. Meiningin er að hava borðhald og síðan dans í Mimir.

Það fólk, sem hefur áhuga á að koma, vinsamlegast hringið í Njál í síma 19194.